

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Credidit Ipse, & domus eius tota. Qualis paterfamilias, talis tota plerumque
familia. Si quid à tuis velis, primùm à te

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Dicit ad eum *Regulus, Domine descende priusquam moviatur filius meus.*

De constanti & efficaci oratione, vide quae multa producantur in 2. parte, Feria 2. Hebdom. 9. post Pascha, in Rogationibus.

Dicit ei Iesus: *Vade, filius tuus vivit.*

Illam enim ipsam horam, reliquit eum febris, & bene habuit. Cur potero febres animi non sic jubente Christo sanantur? Quia nempe febricitans non sic a quo animo vult sanari. Quem in seculum satis apte conveniunt hae Veritates:

Febris animi, animo longè periculosior, quàm febris corporis, corpori.

In 1. parte, Feria 5. Hebdom. 2. post Epiphaniam.

Non dixeris, per Deum abest.

In eadem parte, Dominica 3. post Epiphaniam.

Quod gravius in te est malum, hoc minus vis sanari.

Ibid. Feria 4. Hebdom. 6.

Quod videris tibi velle, velles quidem, sed verè non vis.

In 3. parte, Feria 2. Hebdom. 12.

Cognovit ergo Pater quia illa hora erat in qua dixit ei Iesus, filius tuus vivit: Et credidit ipse, & domus eius tota.

VERITAS PRACTICA.

Qualis Paterfamilias, talis tota plerumque familia, Sed quid à tuis velis, id primum à te.

RATIO EST, Quia si quid à tuis obtinere velis, oportet illos esse persuasos, hoc esse bonum quod velis, & te id verè ac rationabiliter velle. Nonne cetera?

Sed nisi hoc primum à te obtineas, non erunt ita persuasos: Nam si bonum esset, cur tibi non procurares? aut si bonum non est, quomodo id eis rationabiliter potes velle? Quomodo increpare sinolus? Nonne sic ratiocinatur Apostolus contra id docentem quod non facit? Confidit seipsum esse ducem caecorum, lumen eorum qui in tenebris sunt. erudicorem insipientium, magistrum infantium, habentem formam scientiae & veritatis in lege. Qui ergo alium doces, teipsum non doces? qui praedicat non furandum, furaris? Et quae alia prosequitur, q. d. quomodo id te putas sua furum aliis quod persuasum tibi non habes? Hic est primus inter duodecim abusionis gradus qui apud sanctum Cyprianum referuntur, cum quis ad verba non adjungit opera: & redditur ratio. Nunquam enim sit efficax constitutio auctoritatis, nisi eam efficiat operis cordi assuetis audientia.

Sic praeclare sanctus Prosper: Non potest dicere contemptoribus admonitionis sua. futurum vis cogitare iudicium, quod ipse fore non cogitat: c. 15. amatoribus saeculi, nolite diligere mundum, si eum mundi amor delectat: ambitiosus, ambitioni suam imponit, si eum ambitio ruinosam praecipitat: & quidquid boni non facit, aut male committit, nec jubet fieri nec vetabit, quia necessarium dicendi auctoritatem contrarietate sua actionis aut amittit, aut minuit. Neque tam Hom. 8 in Gen. considerantur ea quae à nobis dicuntur, inquit sanctus Chrysostomus, quam quae à nobis aguntur. Et ut scias rem ita se habere, licet infinitas tantum philosophemur verbis, & de patientia differamus: & cum tempus fuerit, eam operibus non demonstramus, non tantum proderunt verba, quantum nocebunt opera.

Quandam autem ipsa valeant opera, sic idem alibi proficitur omni tuba, documenta operum ibid. hom. clariora esse, vitamque mundam ipsa luce clariora: & multo fidelior, inquit, & certior doctrina operam quam sermonum. Nam qui talis est, etiam silens, & cum non videtur, docere potest. & alios quidem qui illum vident, alios verò qui de illo audiunt: & multa fructur Dei gratiam non solum propter se, sed & propter alios qui illum vident & incitantur ut glorificent Dominum.

Denique vox illa Sapientis, vox Dei est; &

Eccl. 10. cuadum iudicem populi, sic & ministri eius: & qualis est rector civitatis, tales sunt inhabitantes in ea. Quod de privata posse dici domo quis dubitet? Imo & de unaquaque seorsum rationali sive intellectuali persona circa ceteras animi seu corporis sui facultates, vei um est dicere & fructuosum cogitare:

Qualis est intellectus, talis & reliqua tota intellectualis creatura.

Id est, talis voluntas, talis uterque appetitus, tales affectus, tales oculi, talis lingua, talis denique totus homo interior & exterior. Ab intellectu tanquam à rectore civitatis, sive tanquam à Patrefamilias, sic pendent omnia, ut quantum intellectus de Veritatibus practicis fuerit bene persuasus, tantum de illo ac de ceteris cuiusque personæ partibus dici possit, *Credidit ipse & domus eius tota*: Tota se conformabit intellectui: tota in genere motum quam vocant qualitatem inde fortietur tanquam à primo movente naturali.

Ratio est, quia tota in genere motus qualitas cuiuscunque persona attenditur ex rationali motu, quo illa fertur circa bonum & malum.

Sed illa rationalis motus quo quævis persona fertur circa bonum & malum, pendet ab intellectu tanquam à primo movente naturali.

Ergo & ejus inde qualitas, ac proinde qualem se totum quisque velit, talem sibi ante eum gratia procurat intellectum.

Discursus extendi potest plus minusve largiter, prout cuique visum erit; nam propositiones ita sunt planæ & fecundæ ut vel paucis adjectis intelligantur, vel certè pluribus tractari queant; nos hic paucis singulas attingemus. Prima sic declaratur, nam quod in genere moris, qualitatem cuiuscunque personæ facit, est ejus bonitas vel malitia: bonitas autem vel malitia personæ petitur ex ejus actibus tam internis quàm externis: Actus verò formantur ex illo rationali motu quo persona fertur in objecta talium actuum. Rationalis porro motus is est qui cum prævia cognitione, cum sufficiente advertentia & libertate producitur circa id quod æstimatur bonum vel malum mortale, id est, quod meretur laudem vel vituperium, præmium seu poenam: sive id purè ex objecto, sive ex fine quo illud intenditur, sive ex aliis circumstantiis tale bonum vel malum oriatur, nihil modò refert; factus est quod ex illo actu resultat funda-

mentalitas quædam ratio que denominetur Agens coram Deo, & qua in veritate sit bonus vel malus, bonitate vel malitia non erit quamquam vocant sed moris; unde ad evidentiam propositionis nisi sic patet, quod sicut illa bonitas vel malitia qualitatem agentis personæ faciunt, sic ista qualitas attenditur ex rationali quam diximus motu quo fertur circa id quod bonum vel malum ex se est, aut ex præcepto, vel sine intento.

Nu quid propterea quæritur in Cantico Canticorum *qualis sit dilectus ex dilecto*; Et respondetur, *Candidus & rubicundus*; Id est, qui sic purè & candidè feratur in bonum quodlibet, ut nisi sic feratur, erubescat, & ipsum potius effundat sanguinem quo totus purpurascit, quam non sit totus candidus.

SED, quæ est altera propositio, ille rationalis motus quo quævis persona fertur in bonum vel malum pendet ab intellectu, tanquam à prima causa movente naturali. Nam voluntas cuius est bonum appetere, & secum reliquas corporis & animi facultates eò attrahere, non fertur in illud bonum nisi prout est apprehensum, nisi prout est propositum ab intellectu sive id verè bonum sit sive falsum, quale omnino intellectus voluntati proposuerit, tale voluntas prosequetur; unde licet ex se malum nunquam voluntas velit, si tamen intellectus proponat illi malum sub specie boni apparentis, statim illud malum tanquam bonum prosequetur, tam ardenti appetitu & affectu perinde ac si verè bonum esset; cum enim cæca sit ex se facultas, totumque suum lumen ab intellectu hauriat, profectò quale illud cunque fuerit quod intellectus illi objicit, sive bonum sive malum, non aliter illud prosequetur aut fugiet nisi prout ab illo sibi fuerit representatum. Et verò tamen quia non necessariò, sed liberè fertur voluntas quocunque fertur, potest quidem nolle bonum quod proponit illi intellectus: sed, o miram intellectus eminentiam, non recusabit illud voluntas bonum, nisi prius ut dictum est intellectus bonum illud aliter statuatur & proponatur, vel sub specie mali alicujus, vel sub ratione minoris boni quod præ alio meliori voluntas deferat; adeo verum est & constantissimum quod habet Propositio, rationalem illum motum quo persona quævis fertur in bonum vel malum pendere ab intellectu, tanquam à suo naturali movente seu motivo.

Quæ omnia fusius apud sanctum Thomam videntur.

1.2.9.

4.1.